

פרוטוקול מס' 218

מישיבת ועדת הכנסת
יום ג', י"ח באדר א' - 18.20.20.2.73

נכחו:

חברי הוועדה:
א. אנקוריון - היו"ר
ש. ארבל-אלסוזלינו
י. בן-סאיר
י. גולן
ס. ורטמן
ס. זר
י. נחשתן
א. עופר
צ. צימרמן
י.ה. קלינגהופר

מוזמנים:
נ. לורך - מזכיר הכנסת
א. בר-זכאי - עוזר בכיר ליועץ המשפטי
לממשלה

מזכירת הוועדה: מ. ברפי
רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א. קביעת הזמן לדיון בהודעת הממשלה - שביחת המנהלים הטכניים
באל-על.

ב. פניית חבר-הכנסת אבנרי למניעת הדיון בשביחת המנהלים
הטכניים ב"אל-על" משום פגיעה בכלל של סוב-יודיצה.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אנקוריון:

קביעת הזמן לדיון בהודעת הממשלה - שביתת המנהלים הטכניים באל-על

חברי הוועדה הוזעקו לישיבה מסוים שהממשלה הגישה בקשה - בהתאם לסעיף 34 של התקנון - כי ברצונה למסור היום הודעה בכנסת בנושא - שביתת המנהלים הטכניים באל-על, והיא מבקשת לקבוע את מסגרת הדיון שיתקיים לאחר ההודעה.

כידוע היו תלויות ועומדות תשע הצעות דחופות לסדר היום בענין זה. היות והשביתה נמשכת, יש ברצון הממשלה להגיש הודעה.

עלינו לקבוע את מסגרת הדיון.

צ. ציטרמן:

כשאני קורא את סעיף 34 לתקנון אינני יכול לחלוק על כך שהממשלה רשאית בכל עת למסור הודעה או הצהרה, אבל אני רוצה להביע את תמיחתי שהממשלה מצאה לנכון להחליט על הגשת הודעה זו רק לאחר שהיו ויכוחים רבים, לאחר שהיתה דחיה מיום ליום ולאחר שהוחלט סוף סוף בנשיאות הכנסת להכיר בדחיפות ההצעות לסדר היום, מה גם שהתגברו על המכשול ששמו לנו, על הסוב-יוריזיה. אני מביעה את תמיחתי על כך שרק לאחר שהתגברו על בעיות אלה וכאשר חברי הכנסת כבר הכינו את הצעותיהם ועומדים לעלות על הבמה, מודיעה הממשלה על רצונה למסור הודעה.

אני רוצה לקוות שדברים אלה יובאו לידיעת הממשלה, כדי לשמור על מוסד חשוב זה שנקבע בתקנה 34 וכדי שהממשלה לא תשתמש בו כפי שהיא משתמשת בו בזמן האחרון.

היו"ר א. אנקוריון:

אנחנו איננו ציבור למסירת תמיחות או אי תמיחות לממשלה. כאשר יהיה דיון, יוכל חבר הכנסת שידבר מטעם הסייעה שחבר-הכנסת ציטרמן שייך אליה לוטור בין השאר שהוא תפה על הפרוצידורה הזאת. היות ולא מקפחים את בעלי ההצעות - הם יוכלו לבוא לרשות הדיבור - אינני יודע מה יש כאן לתמוה. אומר את האמת: גם לולא היתה השביתה נמשכת, טבעי הדבר - מאחר שהוגשו תשע הצעות דחופות לסדר היום - שהממשלה רצתה להשתמש בזכותה למסור הודעה, אם כי היא יכולה לחשוב כי במקרה שתופסק השביתה אין דחיפות להביא זאת. היות והשביתה בכל זאת נמשכת, תמסור הממשלה הודעה.

י. נחושתן:

אני מציע שנקבע דיון במסגרת של 4 שעות, ואני מציע שלא יעמדו על הודעות במקום דיון, מפני שהיוזמה היתה של הסייעות.

צ. ציטרמן:

אין הצעה שתהיינה הודעות.

י. נחושתן:

עוד מעט תהיה.

אין כאן ענין של פוליטיקה או פרסטיז'ה. זו בעיה של נטל תעופה משותף לכולנו, ויש סכנה שיחסלו את החברה.

היו"ר א. אנקוריון:

אני מציע פרוצידורה של הודעות סייעות במקום דיון, ואסביר מדוע: אנחנו מקווים שזה יהיה הערב. השעה עתה 18.30 ועד שנתחיל תהיה השעה 19.00. אל נסבך את עצמנו בהצעות של 3-4 שעות. כל מי שרוצה לוטור היום את דברו, יוכל לעשות זאת במסגרת של הודעה.

במסגרת סעיף 56.

אני מציע שנקבע 10 דקות לכל נושא,

ס. נסים:

שתי הערות:

א. אני מבקש לסתור את טענת היושב-ראש שמגישי ההצעות לסדר היום יוכלו מסילא להתבטא במסגרת ההודעה, כי על פי תקנון הכנסת יש 15 דקות לכל מציע, ואילו במסגרת הודעת סייעה יש על פי התקנון 5- עד 10 דקות.

ב. נסיים:

ב. אני רוצה להביע סורת רוח סן המגמה החוזרת ונשנית להרחיב את הידיעה של הודעות במקום דיון. אין צל של ספק שהתקנון קבע הוראה זאת בשביל דברים שהם מוסכמים.

א. עו פר: נקבע שעתיים דיון.

ב. נסיים: אני סוכן לסיים את דברי אם הצעה זו מתקבלת.

י. בן-מאיר: אני מציע שעתיים דיון.

היו"ר א. אנקוריון: אני סבין שזו ההצעה היחידה ואין הצעה אחרת.

הוחלט: מסך הדיון בהודעת הממשלה יהיה שעתיים.

ב. פניית חבר-הכנסת אבנרי למניעת הדיון בשכיתת המנהלים הטכניים ב"אל-על" משום פגיעה בכלל של סוב-יודיצה

היו"ר א. אנקוריון:

יש מי שרוצה ליהנות משני עולמות כאחד: חבר-הכנסת אורי אבנרי הגיש הצעה דחופה לסדר היום, ובאותו זמן סטר פתק ליושב-ראש הישיבה, שבו נאמר: במקרה שענין השביחה באל-על יגיע לדיון, אנקש לנסק הצעה לסדר למנוע את הדיון, מפני שהענין כולו הוא סוב-יודיצה.

אינני מכחיש שבחלל האוויר מהלך ענין זה של סוב-יודיצה, אבל אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה, כי רק לפני זמן קצר - ב-7 בנובמבר 1972, כאשר היה ענין שביחת רופאי קופת-חולים הכללית, החליטה ועדת הכנסת כך: מאחר שהדיון בכנסת איננו על שאלות משפטיות הכרוכות בשביחה, מחליטה ועדת הכנסת שאין בדיון על שביחת חפאי קופת-חולים הכללית במליאת הכנסת משום פגיעה בכלל של סוב-יודיצה, וקוראת לחברי-הכנסת להקפיד בדיון על החלטת ועדת הכנסת סיום 24 באוגוסט 1962, כי אין לסטות מן הנהוג המקובל בכנסת שלא להעלות ענינים הנמצאים סוב-יודיצה.

אני מבקש שהיושב-ראש יוסמך להודיע, על דעת חברי ועדת הכנסת, כי ברור מאליו שהדיון בנושא איננו דיון בשאלה המשפטית של חוקיות השביחה - שאלה הנמצאת בדיון בבית המשפט.

י. ה. קלינגהופר:

אני ספנה את חשומת הלב של ביושב-ראש וחברי הוועדה למצב התקנוני בבריטניה הגדולה, שממנה קיבלנו את ההלכה הזו של סוב-יודיצה ולא משום מקום אחר. שם שונה הדבר: אמנם דבקים עדיין לעצם הדוקטרינה של סוב-יודיצה בפרלמנט, אבל כיוצא מן הכלל, והוא - כאשר מדובר בהצעה לדיון על מחלוקת בתחום יחסי עבודה או תעסיה. במקרה זה לא מכירים בכלל של סוב-יודיצה.

י. בן-מאיר:

אני מצטרף להצעה זו, ורוצה להזכיר ליושב-ראש, שהרבה זמן קיימת הצעה שלי לבטל בתקנון את הסעיף של סוב-יודיצה.

יש לי שאלה: האם בסוף הדיון מתכוונת הממשלה לענות ויהיו כבר היום הצעות סיכום?

ב. לורן: אינני בטוח שהתשובה תהיה היום.

א. עו פר:

אני מציע שבענין הסוב-יודיצה נקבל אותה החלטה שקיבלנו בענין שביחת רופאי קופת-חולים הכללית. לא נאמר שיש חקדים, אלא נקבל אותה החלטה שקיבלנו אז, שהנושא הוא לא סוב-יודיצה.

היו"ר א. אנטוריון:

גם חבר-הכנסת בן-סאיר רוצה לזכות בכמה עולמות. נכון שהגשת הצעה לבטל את הסעיף של סוב-יודיצה בתקנון, אבל נכון גם שכאשר העמדת את הנושא על סדר היום, באתם במכוהל, אתה וחבר-הכנסת הסר, וביקשתם שנעכב את הדיון, היות והייתם פעילים ביום הבחירות. מבחינה זו אני בסדר אם כן.

י. בן-סאיר:

עברו מאז כבר חודשיים.

היו"ר א. אנטוריון:

קיימתי אתמול, במקרה, שיחה עם היועץ המשפטי לממשלה בענין סוב-יודיצה, וזאת בעקבות החומר ששלח לי ובין השאר גם חומר על הענינים כפי שהם באנגליה, שחבר-הכנסת קלינגהופר הזכיר אותה עכשיו. מן החומר שקיבלתי ברור לי, שאפילו באנגליה, אם הפרלמנטים, ששם קיימים הדברים מאות בשנים, לא מחוור היום הענין עד הסוף. יש בעיה גדולה של השפעה על מושגים, יש שונים לגבי איצדסטריאל-קורט וקיימים כל מיני אספקטים, יש הנדל בין גישה במשפטים אזרחיים על לייבל ובין גישה במשפטים פליליים על לייבל. זו טוגיה חמורה.

קיבלתי אתמול הצעה מן היועץ המשפטי, כי כאשר נעלה פה את הענין, אביא הצעה לוועדה לבחור ועדת טענה, שעליה יטילו לבחון את הסוגיה באופן יסודי יותר, לשמוע עדויות של מומחים ולהביא הצעה מתוקנת. יש לי הרושם שענין זה יתקבל על דעת כל חברי הוועדה.

אני מצפצ שנקבל עכשיו את ההחלטה, כי בהתאם להחלטתנו מיום 7 בנובמבר 1972 בנושא של שביתת רופאי קופת-חולים הכללית, אנחנו מחליטים כי מאחר שהדיון לא יהיה על שאלות משפטיות הכרוכות בשביתה, לא יהיה בו משום פגיעה בכלל של סוב-יודיצה. כן אנחנו קוראים לחברי-הכנסת להקפיד בדיון על החלטת הכנסת מיום 24 באוגוסט 1962, שאין לסטות מן הנוהג המקובל בכנסת. במלים אחרות: נעת הדיון מתבקשים חברי-הכנסת לא לדבר על ענינים הנמצאים בדיון בבית המשפט.

א. עופר:

אני מציע שהיושב-ראש יקרא את ההחלטה שלנו לפני פתיחת הדיון.

הוחלט:

בעקבות החלטתה של ועדת הכנסת מיום 7.11.72 בנושא הדיון על שביתת רופאי קופת-חולים הכללית, מחליטה ועדת הכנסת, כי מאחר והדיון בכנסת לא יהיה על השאלות המשפטיות הכרוכות בשביתת המבילים הטכניים באל-על, אין בדיון משום פגיעה בכלל של סוב-יודיצה. עם זאת קוראת ועדת הכנסת לחברי-הכנסת להקפיד בדיון על החלטת ועדת הכנסת מיום 24.8.72, כי אין לסטות מן הנוהג המקובל בכנסת, שלא להעלות ענינים הנמצאים סוב-יודיצה.

הישיבה ננעלה בשעה 19.00